

СХВАЛЕНО:
Педагогічною радою
Харківської спеціалізованої
школи I – III ступенів № 29
Харківської міської ради
Харківської області
Протокол № 15 від 31.05.2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом по закладу № 66-о від
31.05. 2023 р.

Директор Харківської
спеціалізованої школи
I – III ступенів 29
Харківської міської ради
Харківської області

О.Л. Фомичова

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІІ СТУПЕНЯ
ДЛЯ 10-12-х КЛАСІВ
ХАРКІВСЬКОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ШКОЛИ I – III СТУПЕНІВ № 29
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 2023/2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Харків – 2023

Загальні положення освітньої програми
Харківської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 29
Харківської міської ради Харківської області ІІІ ступеня

Освітня програма Харківської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 29 Харківської міської ради Харківської області (далі – ХСШ № 29) ІІІ ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма профільної середньої освіти (далі - Освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування та організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, фахультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчальних планів (таблиці 1-2);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 3; пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані ХСШ № 29 ІІІ ступеня (далі – Навчальний план).

Навчальний план містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на фахультативи, індивідуальні заняття тощо.

Для складання навчального плану школи пропонується таблиця, яка містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

В таблиці зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту.

Зміст базового предмета «Фізика і астрономія» буде реалізовано за модульним принципом. Розподіл годин між модулем фізики і модулем астрономії здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика» та «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учені обрали одночасно два предмети в 10 і 11 класах (години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами).

Частину навчальних годин навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання формується школою з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні, елективні і факультативні курси (таблиця 1).

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю (іноземна філологія) схвалено на педагогічній раді школи від 25.05.2023 року, протокол № 14, враховуючи освітні потреби учнів, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

У процесі складання Навчального плану школи враховано, що:

профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів з різних освітніх галузей;

кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведені Навчальним планом школи на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;

у разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, заклад освіти може використовувати їх для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів, для вивчення спеціальних, елективних і факультативних курсів.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних (а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися вчителями і використовуватися в освітньому процесі після погодження в установленому порядку. Заклад освіти може також обирати відповідний курс із уже розроблених і рекомендованих/схвалених для використання. Спеціальні курси реалізуються за рахунок додаткових годин Навчального плану (таблиця 1).

При складанні Навчального плану буде збільшено кількість годин на вивчення профільних предметів за рахунок додаткових годин.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у школі за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з фізичної культури у позашкільних закладах.

Навчальний план для 10-Б, 11-Б та 12-х класів із заочною формою здобуття освіти включає:

- базові предмети ("Українська мова", "Українська література", "Зарубіжна література", "Іноземна мова", "Історія України", "Всесвітня історія" (або інтегрований курс "Історія: Україна і світ"), "Громадянська освіта", "Математика", "Фізика", «Астрономія», "Біологія і екологія", "Хімія", "Географія");
- вибірково-обов'язкові предмети ("Фінансова грамотність", "Мистецтво");
- додаткові години на індивідуальні заняття (консультації).

Навчальний план для із заочною формою здобуття освіти складається у межах 17 навчальних годин на тиждень. Кількість обов'язкових заліків становить 28 протягом навчального року.

Кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, зазначена у навчальному плані Типової освітньої програми, розподіляється з урахуванням терміну навчання (три роки).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти, зміст навчальних предметів, логічна послідовність їх вивчення.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура. Змістожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік програм подано в таблиці 3. Тексти навчальних програм розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

В рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Освітня програма забезпечує досягнення учнями результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначених Законом України «Про освіту».

Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірці його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації

спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів,

виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-12 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу будуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (комpetентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. № 329 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011р. за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013р. № 1222.

Освітня програма ХСШ № 29, сформована на основі Типової освітньої програми, схвалена педагогічною радою школи та затверджена директором школи.

Освітня програма ХСШ № 29 та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті школи.

На основі цієї освітньої програми школа складає та затверджує Навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Директор Харківської спеціалізованої школи
I-III ступенів № 29 Харківської міської ради
Харківської області

О.Л.Фомичова

Таблиця 1
до Освітньої програми Харківської
спеціалізованої школи І-ІІІ
ступенів № 29 Харківської міської
ради Харківської області

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
10-11-х класів з українською мовою навчання і вивченням
іноземної мови (англійської) на профільному рівні

Предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
	10-А	11-А
Базові предмети	33	33
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова (англійська)	2+3	2+3
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3+1
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5
Культура і мистецтво Великої Британії	2	2
Література Великобританії	1	1
Вибірково-обов'язкові предмети:	3	3
Інформатика	1,5	1,5
Мистецтво	1,5	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окрім базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	2	3
Індивідуальні заняття	2	2
Границю допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38

Таблиця 2
до Освітньої програми Харківської
спеціалізованої школи І-ІІІ
ступенів № 29 Харківської міської
ради Харківської області

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 10-12-х класів з українською мовою навчання
з вечірньою формою здобуття освіти
Заочна форма навчання (групові консультації)

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	10-Б	11-Б	12-А,Б
Інваріантна складова			
Українська мова	1	1	1,5
Українська література	1	1,5	1
Зарубіжна література	1	0,5	1
Іноземна мова (англійська)	1	1,5	1,5
Історія України	1	1	1
Всесвітня історія	1	0,5	1
Громадянська освіта	1	0	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	2	2	2
Біологія і екологія	1	1	1
Географія	1	1	0
Фізика	1	2	1
Астрономія			0,5
Хімія	1	1	1
Мистецтво	0,5	0,5	0,5
Фінансова грамотність	1	1	0
Разом	14,5	14,5	13
Варіативна складова. Не входить в ГДНН			
Індивідуальні консультації з української мови	0,5	0,5	1
Індивідуальні консультації з української літератури	0,5	0,5	0,5
Індивідуальні консультації з іноземної мови (англійської)	0,5	0,5	0,5
Індивідуальні консультації з історії	0,5	0,5	0,5
Індивідуальні консультації з математики	0,5	0,5	0,5
Індивідуальні консультації з біології	-	-	0,5
Індивідуальні консультації з фізики	-	-	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження (ГДНН)	17	17	17
Варіативна складова (ліміт годин)	2,5	2,5	4
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	17	17	17

Таблиця 3
до Освітньої програми Харківської
спеціалізованої школи І-ІІІ
ступенів № 29 Харківської міської
ради Харківської області

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня

(затверджені наказами Міністерством освіти і науки України
від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
3.	Географія	Рівень стандарту
4.	Інформатика	Рівень стандарту
5.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
6.	Мистецтво	Рівень стандарту
7.	Українська література	Рівень стандарту
8.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтєва В. М.)	Рівень стандарту
9.	Астрономія	Рівень стандарту
10.	Фізична культура	Рівень стандарту
11.	Хімія	Рівень стандарту
12.	Іноземні мови (англійська)	Профільний рівень
13.	Культура і мистецтво Великої Британії	Профільний рівень
14.	Література країни, мова якої вивчається	Профільний рівень

(затверджені наказами Міністерством освіти і науки України від 03.08.2022 № 698)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Історія України. Все світня історія.	Рівень стандарту
2.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
3.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
4.	Захист України	Рівень стандарту

(рекомендовано Міністерством освіти і науки України, лист МОН
від 28.05.2019 № 1/11-4995)

1.	Фінансова грамотність	Рівень стандарту
----	-----------------------	------------------